

รายวิชาศิลปะ

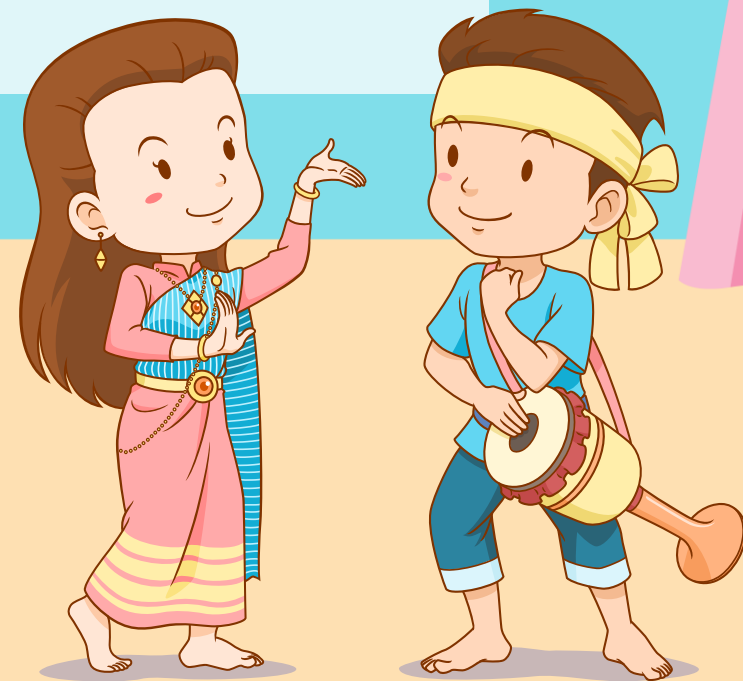
รหัสวิชา ศ๑๖๑๐๑
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

เรื่อง องค์ประกอบและบทบาท
หน้าที่ของงานนาฏศิลป์

ครูผู้สอน ครูปิยะณัฐ หนูรัตน์
ครูจันทิมา อนุกุล

องค์ประกอบและบทบาท หน้าที่ของงานนาฏศิลป์

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. นักเรียนสามารถอธิบายองค์ประกอบของนาฏศิลป์ได้
๒. นักเรียนสามารถอธิบายหน้าที่ของงานนาฏศิลป์ได้
๓. นักเรียนตระหนักถึงคุณค่าทางดนตรี-นาฏศิลป์

องค์ประกอบของ นาฏศิลป์

การแสดงนาฏศิลป์

สื่อวีดิทัศน์นี้ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณสื่อวีดิทัศน์

ระบํากรับ

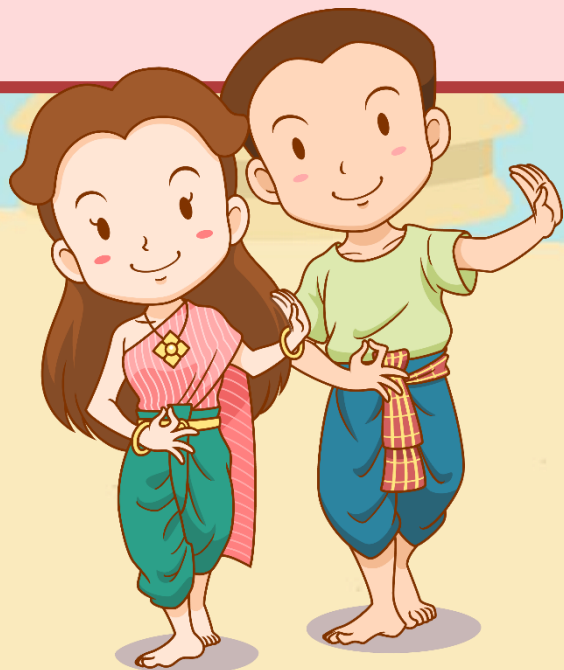
เผยแพร่โดย : จตุพร ภัคดี

เผยแพร่วันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๔

ที่มา : <https://www.youtube.com/watch?v=F54DgYHtL2o&t=326s>

องค์ประกอบของนาฏศิลป์

ลีลาท่ารำ

จังหวะ

เนื้อร้องและทำนอง

การแต่งกาย

การแต่งหน้า

ดนตรี

อุปกรณ์การแสดง

ลีลาทำรำ

ลีลาท่ารำ

เป็นลักษณะของท่ารำ ที่มนุษย์เป็นผู้ประดิษฐ์ขึ้น เพื่อสื่อความหมายของการแสดงให้เข้าใจชัดเจนและอ่อนช้อยสวยงาม และยังสามารถบอกถึงที่มาของท้องถิ่นของการแสดงได้อีกด้วย เช่น ท่ารำที่อ่อนช้อย ทำนองเพลงที่อ่อนหวาน เป็นการแสดงท้องถิ่นภาคเหนือ และท่ารำที่ใช้จังหวะเท้า ทำนองเพลงสนุกสนาน เป็นการแสดงท้องถิ่นภาคอีสาน

จังหวัดยะ

จังหวะ

จังหวะเป็นสิ่งสำคัญมากในการแสดงนาฏศิลป์ เพราะจังหวะเป็นพื้นฐานในการฝึกหัดการแสดง นาฏศิลป์ไทย ผู้แสดงต้องปฏิบัติให้ถูกต้องตรงจังหวะ การแสดงถึงจะสวยงามและเป็นสิ่งที่ทำให้ผู้แสดงมีความพร้อมเพรียงกัน

เนื้อร้องและ ทำนองเพลง

เนื้อร้องและทำนองเพลง

การแสดงนาฏศิลป์จะต้องมีความสอดคล้องกับ
บทเพลง สามารถถ่ายทอดอารมณ์ ความรู้สึก ของ
การแสดงได้ตรงตามเนื้อหาของเพลงและเนื้อร้องให้
ผู้ชมเข้าใจ การแสดงและจะทำให้ผู้แสดงคิดทำการ
แสดงได้ง่ายขึ้นถ้าเข้าใจสิ่งนี้

การแต่งกาย

การแต่งกาย

เป็นองค์ประกอบที่ทำให้ผู้แสดงมีความสวยงาม สอดคล้องกับการแสดง และบอกประเภทของการแสดงได้ เช่น โขน ละคร การแสดงเบ็ดเตล็ด เช่น การแสดงระบำชาวนา จะสวมใส่ชุดชาวนา และยังสามารถบอกเพศของผู้แสดงได้อีกด้วย

การแต่งหน้า

การแต่งหน้า

เป็นองค์ประกอบที่ทำให้ผู้แสดงมีความสวยงาม
การแต่งหน้าจะสามารถปกปิดส่วนบกพร่อง
บนใบหน้า และยังสามารถแต่งหน้าให้เป็นบุคลิกภาพ
ใดก็ได้ เช่น แต่งหน้าเด็กให้เป็นหน้าแก่ แต่งหน้าให้ดู
ตลกหรือแต่งหน้าแฟนซีต่าง ๆ เป็นต้น

ดนตรี

ดนตรี

ถือเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างยิ่งในการแสดง เพราะใช้บรรเลงจังหวะและทำนอง เป็นสิ่งเร้าอารมณ์และสร้างบรรยากาศ ทำให้คล้อยตามการแสดงได้ เช่น การบรรเลงจังหวะช้า ทำนองอ่อนหวาน เป็นการแสดงฟ้อน การบรรเลงจังหวะเร็ว ทำนองสนุกสนาน เป็นการแสดงแข็ง

อุปกรณ์ การแสดง

อุปกรณ์การแสดง

การแสดงนาฏศิลป์บางชุดจำเป็นต้องมีอุปกรณ์ประกอบการแสดง เช่น ฟ้อนเล็บ อุปกรณ์คือต้องใส่เล็บ ฟ้อนเทียน อุปกรณ์คือต้องถือเทียน ระบำชาวนา อุปกรณ์คือต้องถือเคียวและรวงข้าว เพื่อให้การแสดงสมบูรณ์แบบ มีความน่าสนใจและสวยงามมากขึ้น

องค์ประกอบของนาฏศิลป์

ลีลาท่ารำ

จังหวะ

เนื้อร้องและทำนอง

การแต่งกาย

การแต่งหน้า

ดนตรี

อุปกรณ์การแสดง

การแสดงนาฏศิลป์

สื่อวีดิทัศน์นี้ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณสื่อวีดิทัศน์

ระบำดาวดั่งส์ พิธีเปิดอาคารคณะศิลปศึกษาแห่งใหม่

เผยแพร่โดย : จตุพร ภัคดี

เผยแพร่วันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๔

ที่มา : <https://www.youtube.com/watch?v=8Il2fqGPEQM>

ทำใบงาน

คำชี้แจงกิจกรรมนักเรียน

ให้นักเรียนทำใบงานที่ ๑
องค์ประกอบของนาฏศิลป์

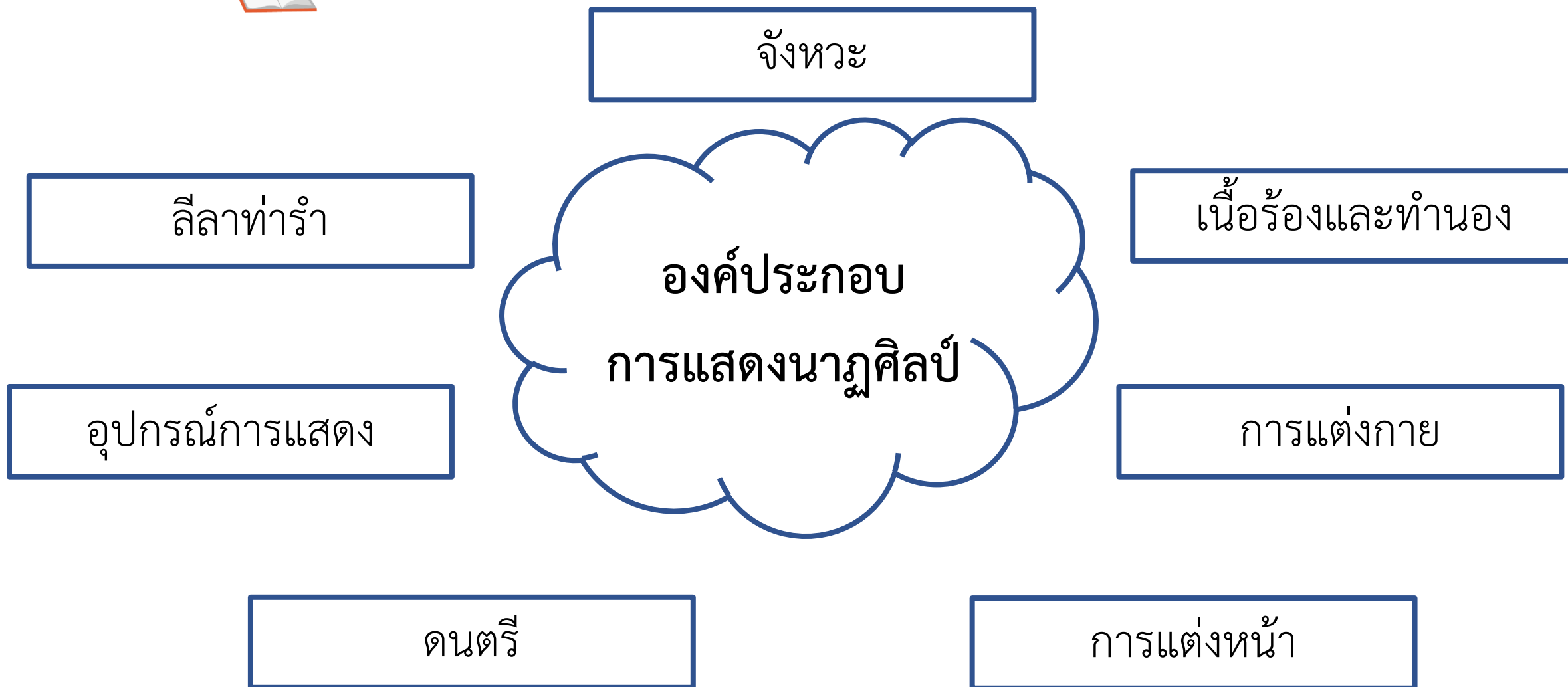

บทบาทครูปลายทาง

ให้ครูปลายทางควบคุม
ชั้นเรียนดูแลความเรียบร้อย
ในการทำใบงาน

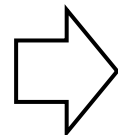
ใบงานที่ ๑ องค์ประกอบของนาฏศิลป์

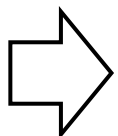
ใบงานที่ ๑ องค์ประกอบของนาฏศิลป์

กะลามาพรวัวเป็นสิ่งที่สำคัญของการแสดง

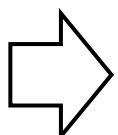
.....**อุปกรณ์การแสดง**.....

สามารถทำให้หน้าเด็กและหน้าแก่ได้

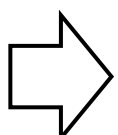
.....

เป็นสิ่งที่เร้าอารมณ์ทำให้คล้อยตามการแสดงได้

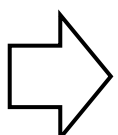
.....

บอกถึงที่มาของท้องถิ่นของการแสดงได้

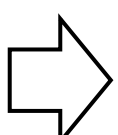
.....

เป็นสิ่งที่ทำให้ผู้แสดงมีความพร้อมเพรียง

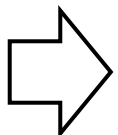
.....

ผู้แสดงจะคิดทำการแสดงได้ง่ายขึ้น ถ้าเข้าใจสิ่งนี้

.....

สามารถบอกเพศหญิงหรือชายได้

.....

บทบา^๕ทหน้า^๕ที่
ในงานนาฏศิลป์

บทบาทหน้าที่
ในงานนาฏศิลป์

ผู้ฝึกซ้อมการแสดง

ผู้แสดง

ผู้ดูแลเครื่องแต่งกายและแต่งหน้า

ผู้ดูแลอุปกรณ์ประกอบการแสดง
ฉาก แสง สี เสียง

ผู้บรรเลงดนตรีประกอบการแสดง

ผู้ฝึกซ้อม การแสดง

ผู้ฝึกซ้อมการแสดง

ผู้ที่มีความรู้ ความสามารถทางนาฏศิลป์ เป็นบุคคลที่ฝึกซ้อมการแสดงที่ทำให้การแสดงมีความสวยงาม พร้อมเพรียงกัน อาจเป็นครู อาจารย์ ในการสอนการแสดงนาฏศิลป์ หรือผู้ที่สามารถดูแล และฝึกซ้อมการแสดงได้

ผู้แสดง

ผู้แสดง

ผู้ที่ได้รับบทบาทในการแสดง ผู้แสดงจะต้องมีบุคลิกลักษณะดี รูปร่างดี เหมาะสมกับการแสดง และต้องมีทักษะพื้นฐานของการรำ ด้วย เพราะการแสดงนาฏศิลป์เป็นศิลปะที่มีความอ่อนช้อยงดงาม เช่น ผู้แสดงรับบทเป็นพระราม ต้องมีรูปร่างสมส่วน ลักษณะองอาจ มีความเป็นผู้นำ ผู้แสดงเป็นยักษ์ ต้องมีลักษณะรูปร่างสูงใหญ่ ดุแข็งแรง ดุมีอำนาจ

ผู้ดูแล
เครื่องแต่งกาย
และแต่งหน้า

ผู้ดูแลเครื่องแต่งกายและแต่งหน้า

ผู้ที่ต้องจัดเตรียมเครื่องแต่งกาย ให้เหมาะสมกับการแสดงแต่ละชุด และแต่งหน้าให้กับผู้แสดงให้สวยงาม เหมาะสมกับการแสดง

ผู้ดูแลอุปกรณ์
ประกอบการแสดง
ฉาก แสง สี เสียง

ผู้ดูแลอุปกรณ์ประกอบการแสดง ฉาก แสง สี เสียง

ผู้ที่ควบคุมดูแลฉาก อุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการแสดง รวมถึงแสงสีเสียงต่าง ๆ เพราะการแสดงนาฏศิลป์จะต้องมีดนตรีบรรเลงประกอบการแสดง มีการใช้แสงเพื่อให้การแสดงดูโดดเด่นสวยงาม

ผู้บรรเลงดนตรี

ประกอบ

การแสดง

ผู้บรรเลงดนตรีประกอบการแสดง

ผู้ที่เป็นนักดนตรี มีความสามารถในด้านดนตรี
บรรเลงดนตรีได้ตรงตามจังหวะ ทำนอง เหมาะสมกับ
ชุดการแสดง เช่น การแสดงฟ้อนชั้นดอก ผู้บรรเลง
ต้องบรรเลงดนตรีจังหวะช้า อ่อนหวาน

บทบาทหน้าที่
ในงานนาฏศิลป์

ผู้ฝึกซ้อมการแสดง

ผู้แสดง

ผู้ดูแลเครื่องแต่งกายและแต่งหน้า

ผู้ดูแลอุปกรณ์ประกอบการแสดง
ฉาก แสง สี เสียง

ผู้บรรเลงดนตรีประกอบการแสดง

ทำใบงาน

คำชี้แจงกิจกรรมนักเรียน

ให้นักเรียนทำใบงานที่ ๒
บทบาทหน้าที่ในงาน
นาฏศิลป์

บทบาทครูปลายทาง

ให้ครูปลายทางควบคุม
ชั้นเรียนดูแลความเรียบร้อย
ในการทำใบงาน

ใบงานที่ ๒ บทบาทหน้าที่ในงานนาฏศิลป์

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเลือกคำที่กำหนดให้และเติมลงในช่องว่างให้ถูกต้อง
สัมพันธ์กับข้อความที่กำหนด

ผู้ดูแลเครื่องแต่งกายและแต่งหน้า

ผู้ดูแลอุปกรณ์ประกอบการแสดง

ผู้บรรเลงดนตรีประกอบการแสดง

ผู้แสดง

ผู้ฝึกซ้อมการแสดง

ใบงานที่ ๒ บทบาทหน้าที่ในงานนาฏศิลป์

นายเอกกับเพื่อน ๆ กำลังออกแบบเสื้อผ้า
ในการแสดงละคร เรื่อง พระอภัยมณี

.....**ผู้ดูแลเครื่องแต่งกายและแต่งหน้า**.....

นายซีกำลังฝึกให้นักเรียนแปรแถวการแสดง

.....

นายบีกำลังซ้อมการแสดงละคร เรื่อง พระอภัยมณี

.....

นายดีกับเพื่อน ๆ กำลังประดิษฐ์ก้อนหิน ต้นไม้และ
ภูเขา

.....

นายอีและนายเอฟกำลังต่อโน้ตเพลงและฝึกบรรเลง
เพื่อใช้ในการแสดงละคร เรื่อง พระอภัยมณี

.....

เฉลยใบงาน

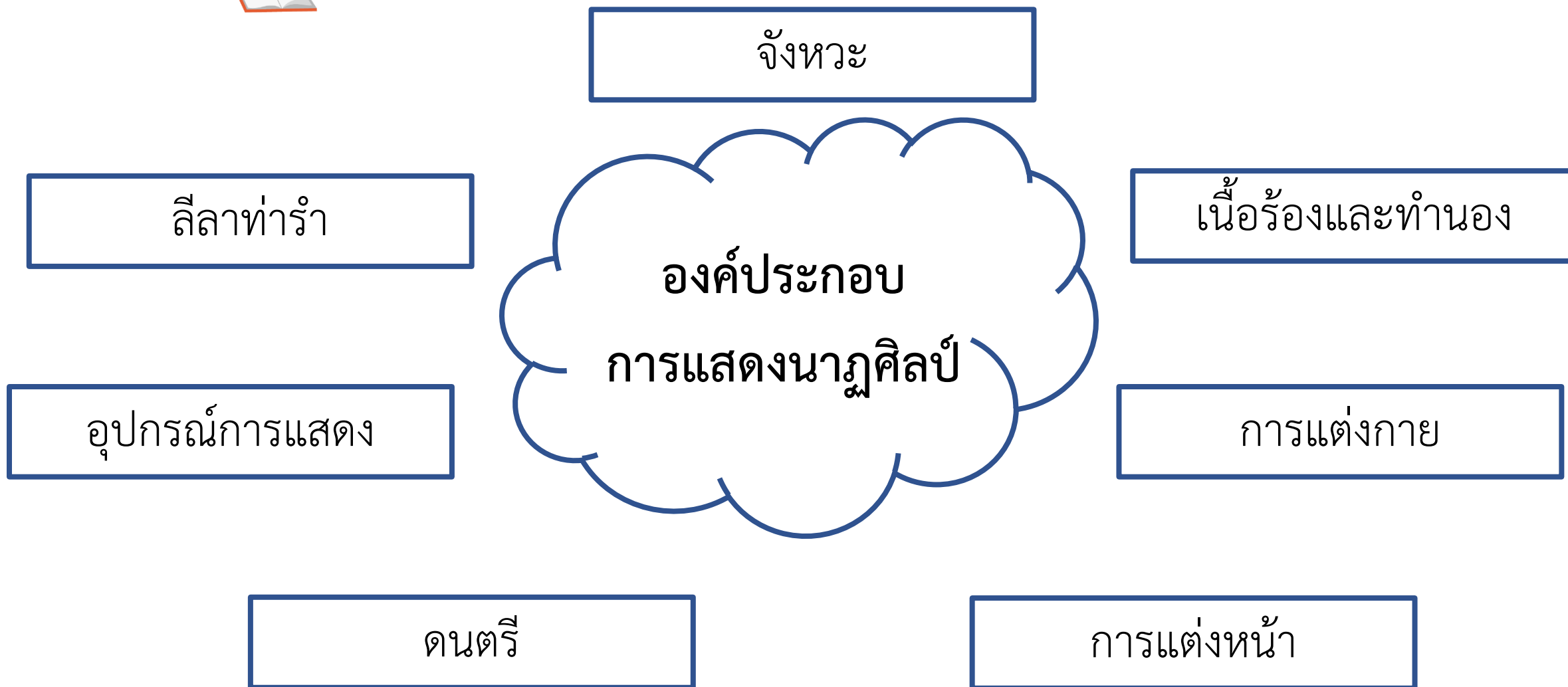
ใบงานที่ ๑

องค์ประกอบของนาฏศิลป์

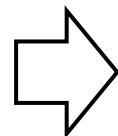
ใบงานที่ ๑ องค์ประกอบของนาฏศิลป์

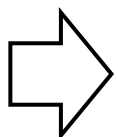
ใบงานที่ ๑ องค์ประกอบของนาฏศิลป์

กะลามาพรวัวเป็นสิ่งที่สำคัญของการแสดง

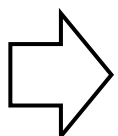
.....**อุปกรณ์การแสดง**.....

สามารถทำให้หน้าเด็กและหน้าแก่ได้

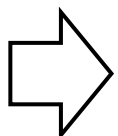
.....**การแต่งหน้า**.....

เป็นสิ่งที่เราอารมณ์ทำให้คล้อยตามการแสดงได้

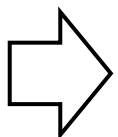
.....**ดนตรี**.....

บอกถึงที่มาของท้องถิ่นของการแสดงได้

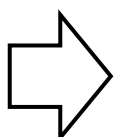
.....**ลีลาท่ารำ**.....

เป็นสิ่งที่ทำให้ผู้แสดงมีความพร้อมเพรียง

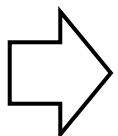
.....**จังหวะ**.....

ผู้แสดงจะคิดทำการแสดงได้ง่ายขึ้น ถ้าเข้าใจสิ่งนี้

.....**เนื้อร้องและทำนอง**.....

สามารถบอกเพศหญิงหรือชายได้

.....**การแต่งกาย**.....

ใบงานที่ ๒

บทบาทหน้าที่ในงานนาฏศิลป์

ใบงานที่ ๒ บทบาทหน้าที่ในงานนาฏศิลป์

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเลือกคำที่กำหนดให้และเติมลงในช่องว่างให้ถูกต้อง
สัมพันธ์กับข้อความที่กำหนด

ผู้ดูแลเครื่องแต่งกายและแต่งหน้า

ผู้ดูแลอุปกรณ์ประกอบการแสดง

ผู้บรรเลงดนตรีประกอบการแสดง

ผู้แสดง

ผู้ฝึกซ้อมการแสดง

ใบงานที่ ๒ บทบาทหน้าที่ในงานนาฏศิลป์

นายเอกกับเพื่อน ๆ กำลังออกแบบเสื้อผ้า
ในการแสดงละคร เรื่อง พระอภัยมณี

.....**ผู้ดูแลเครื่องแต่งกายและแต่งหน้า**.....

นายสีกำลังฝึกให้นักเรียนแปรแถวการแสดง

.....**ผู้ฝึกซ้อมการแสดง**.....

นายปีกำลังซ้อมการแสดงละคร เรื่อง พระอภัยมณี

.....**ผู้แสดง**.....

นายดีกับเพื่อน ๆ กำลังประดิษฐ์ก้อนหิน ต้นไม้และ
ภูเขา

.....**ผู้ดูแลอุปกรณ์ประกอบการแสดง**.....

นายอีและนายเอฟกำลังต่อโน้ตเพลงและฝึกบรรเลง
เพื่อใช้ในการแสดงละคร เรื่อง พระอภัยมณี

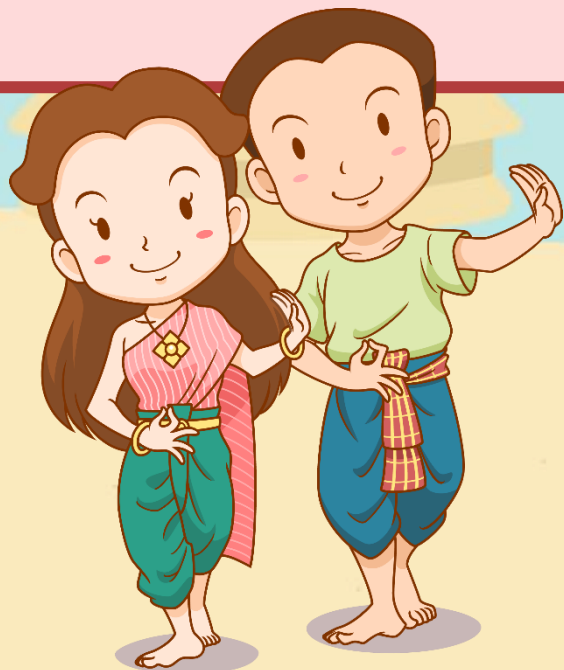
.....**ผู้บรรเลงดนตรีประกอบการแสดง**.....

สรุป

การเรียนรู้สำหรับวันนี้

องค์ประกอบของนาฏศิลป์

ลีลาท่ารำ

จังหวะ

เนื้อร้องและทำนอง

การแต่งกาย

การแต่งหน้า

ดนตรี

อุปกรณ์การแสดง

บทบาทหน้าที่ ในงานนาฏศิลป์

ผู้ฝึกซ้อมการแสดง

ผู้แสดง

ผู้ดูแลเครื่องแต่งกายและแต่งหน้า

ผู้ดูแลอุปกรณ์ประกอบการแสดง
ฉาก แสง สี เสียง

ผู้บรรเลงดนตรีประกอบการแสดง

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง หลักการชม การแสดงนาฏศิลป์

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

สิ่งที่นักเรียนต้องเตรียม

ใบงานที่ ๑ หลักการชมการแสดงนาฏศิลป์
ใบงานที่ ๒ มารยาทในการชมการแสดง
นาฏศิลป์

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

